

dublin 24. 6. 1991

Fra Tenleif Dahl, innenriksråd

Kjære Ostring,

Har i svart sagt at jeg har flere
lese det.
sender 2 cc biter med hans sønn
sin. 100651

Det er bedrøvelig at det har tatt en evighet
å svare på ditt interessante brev av 14. Jan. Det skyldes ikke
slendrian, men desverre sterkt redusert kapasitet. Helsemessig
har det vært et vanskelig halvår, med mangen en stund som jeg
trodde blev den siste. Jeg er nu spent på om sommeren, som lar
vente på seg, vil bedre diverse så jeg kunde driste meg til en
trip til Norge. For et par uker siden var jeg hos öie-specialist
som konstaterte en betydelig forverring med linsen så tett som tåke
og han vilde operere med en gang, men jeg ønsket å vente til hösten
da risiko er til stede for tilsvarende resultat som med det første
öie (total blind). En second opinion på Öie-klinic i Oslo er også
verd overveielse.

Jeg må takke spesielt for "Solbris" og Forsvars-
talen som du vedla et nr. av F. & L. Jeg har bvgge fra tidligere, så
disse har jeg nu forært min datter som har en beundringsverdig in-
teresse for N S anliggender, og hun behersker det norske sprog.
Den trykksaken som på en behersket og tiltalende måte skal orien-
tere folk uten eller med forkjærte opfatninger om NS kan jeg gjerne
få noen flere eksemplarer av. I F. & L. nr. 5 leste jeg Olavsens
innlegg om Einsatzstab. Hans korrekte redegjørelse er nyttig å ha
på trykk. Hans barbering av rakkerfant Skodvin er også nyttig,
likedan Smd's henvisning til Hitler - ordren i 1940. Prof. H%F%DAHL
BETRAKTER JEG SOM EN OBJEKTIV OG RESPEKTABEL HISTORIKER som jeg
mener har korrigeret en uholdbar anførsel om at Quislings samtale
med Hitler i Dec. -39 var årsaken til at tyske tropper gjorde land-
gang i Norge i April 1940. For flere år siden var det noe jeg gjerne
vilde ha snakket med denne seriøse person om, men fikk aldri anledning
Håber han ikke er i familie med general-advokaten av samme etternavn.

Hvem skrev lederen i nr. 4 : J'accuse ? Den var
velformet. Hvem er Balder ? Tidligere har jeg heftet meg ved for-
bokstavene E. L. for interessante artikler. Hvis de ömsker å forbli
anonyme vil jeg selvfølgelig respektere det. Kan du si meg om en
Kristian Kjelstrup, som har skrevet noe i forbindelse med Front-
tjeneste, er sønn av, eller i familie med, Major Finn Kjelstrup som
jeg hadde som sjef for avd. nr. 8 i Innenriksdept (Hær & Marine).
Efter hans död sendte jeg et privat condolanse-brev til familien,
hvilket blev besvart av hans sønn som sa at han ønsket å være fri
for enhver forbindelse med N S folk og måtte ta hensyn til sitt
private fremtidige liv.

Det gledet meg å få bekreftet at det ikke var jeg som var hovedmotivet for C. C.'s Irlandstur, og at han gjerne vil treffe meg om jeg kommer til Norge. Jeg tror det skulde lykkes meg å få ham til å innse berettigelsen av Quislings beslutning 9. April. Det kunde kanskje falle lettere om jeg hadde lest noen av hans bøker, men kanskje er de helt fri for politiske betraktninger. Ellers venter jeg bare på det tidspunkt skal komme da enhver bok av betydning blir utgitt både i syn- og hörbar form. Det må avgjort bli billigere enn å ha en privatsekretær til bare å lese for seg. Min datter har nu plasert en radiocassette hos meg for at jeg kan snakke inn interessante temaer på tape B B C har, som du antagelig vet, en aften-time Book - at - Bed-time. Du får charmere ett eller annet frø i NRK til å organisere en slik post, betjent av en med kultivert sprog og stemme, og som er fanatisk begeistret for N S stoff.

Prof. Sörensens bok er jeg ennu bare kommet halveis i, men nok til å bekrefte en ubetinget beundring for verket som er preget av en ærlig videnskapsmanns krav til sannhet og objektivitet. Det er imponerende hva han har fått med av detaljer uten å ha opplevet dem. Antagelig sitter jeg inne med adskillig som kunde interessere ham, og kommer jeg til Norge kan jeg gjerne tenke meg å treffe ham. Det han har skrevet om Hagelig er stort sett korrekt og trenger ingen korrigering eller supplerings fra meg - uten selve hans stilling som var en lukket hemmelighet mellom Q og H og meg, som - selv om synlig i praksis - først blev röbet officielt av Q i retts-saken mot ham da han - da han til den sterke kritikk mot ham fra statsadvokat og lagmann for å ha utnevnt til sjef for det største departement en person som var helt ukjent med norske forhold og hadde bodd sin meste tid i Tyskland, svarte : Det var innenriksråd Dahl som var den egentlige og virkelig sjef for Innenriksdepartementet. Dette blev påhört av min venn H.F.K. som var til stede som vidne i saken, og ved tilbakekomst til Ilebu galloperte leiren rundt for å finne meg, og hans første höilydte ord til meg var : Nå æru færi, Thorleif. Idag erklærte Q at det var du som var den virkelige sjef for Innenriksdep. En vakthavende sersjant, som også hadde hört nyheten, hadde følgende ord til meg : Ja, du vet det blir knappen, Dahl.

Q's svar til lagman Solem var korrekt, men siden det var til tiltaltes fordel blev det ikke kommentert på, eller tillagt vekt, da det på forhånd var bestemt at Q skulde drepes.

Administrasjonsrådet som fulgte etter Q's raske tilbaketreden i April -40 blev av kort varighet og avløst av de kommissariske statsråder 25. Sept. s.å. En tid i forveien - kanskje i Aug. - fikk jeg en overraskende tlf. beskjed fra Oslo om å komme inn til Q öieblikkelig, og som jeg etterkom, og mötte på hans kontor i parti-huset, hvor også Hagelin var til stede. Q oplyste da at det nu vilde bli dannet en norsk regjering, og at det skulde dannes et nytt departement sammensatt af avdelinger fra andre departementer, og at det vilde få navn av Innenriksdepartementet. Han sa han hadde fordelaktige opplysninger om meg både qua praktiserende jurist og parti-medlem, og gikk ut fra at jeg hadde et visst kjennskap til kommunale anliggender, til hvilket jeg svarte at jeg hadde ingen erfaring fra kommunal politikk. Vi utvekslet en del betraktninger av forskjellig art, og som resulterte i hans tilkjennegivende av at efter de opplysninger han hadde om meg og hans personlige inntrykk fra vårt möte var det hans önske å se meg som statsråd og sjef for det nye departement og håbet at jeg vilde acceptere det, til hvilket jeg svarte at et så radikalt forslag var det vanskelig å ta standpunkt til på stående fot siden jeg hadde juridisk praksis som min levevei, og i et område hvor familien har rot i flere generasjoner, og hvor jeg har egen bolig, er gift og har 3 barn. Her fallt Hagelin inn, reiste seg og kom over til meg, og sa : De er nödt til å acceptere dette, og De må följge Förerens beslutning, hvortil Q bare tilföiet : Takk for De kom inn. De vil få höre fra meg igjen, men nevnt ingen ting om dette til noen - ikke engang til familien . Jeg kjörte tilbake til Skien samme dag. Et par dager efter var jeg igjen på Q's kontor. Jeg blev ikke spurt om jeg hadde tenkt over saken, men blev bedt om å möte i Stortinget på et bestemt klokkeslett da Rikskommissären önsket å se meg. Jeg blev ikke mottatt av Terboven selv, men hans stedfortreder som stillet en rekke spørsmål men uten å orientere om noe som helst, så jeg var ikke klokere da jeg gikk enn da jeg kom. Så var det tilbake til Skien igjen. Det blev ikke langt pusterom för innkallelse til möte nr. 3 kom, og hvor jeg blev underrettet om at Terboven kunde ikke godta meg med den ene begrunnelse at jeg var for ung. Men Q vilde ikke gi slp på meg, og for å omgå Bovves standpunkt blev följende geniale lösning iverksatt. Hagelin skulde presenteres som statsråd, og så skulde det opprettes en ny spesiell stilling med tittel Innenriksråd som administrativ overleder av departementets 10 avdelinger. Jeg skulde også være Hagelins stedfortreder. I den kapasitet mötte jeg leilighetsvis i regjeringsmöte på Slottet. (Min advokat var glad for at dette ikke blev nevnt i min sak).

Vi blev enige om at temaet ikke skulde diskuteres med noen, da det ikke måtte komme frem da det var en omgåelse av Terbovens standpunkt. Hvordan det hele virket i praksis i de følgende år er et svært tema som jeg ikke kan beskjeftige meg med her, men ~~h~~ hva jeg har nevnt er fullgodt bevis for at Q av en rettskaffen domstol måtte frifinnes for tiltalepunktet om å ha ansatt Hagelin som sjef for departementet - hvis plasering skyldtes Terboven

For en tid siden fikk jeg for meg i nattens mulm og mørke en omfattende beskrivelse av Q's person som jeg fant særdeles vellykket og skulde gjerne ha snakket det inn på tape om jeg hadde hatt instrument på nattbordet. Skal prøve å gjenskalle det igjen ved leilighet. Hagelin har jeg ytret meg om på bred basis for lenge siden, men kan ikke huske når og til hvem.

I neste måned venter jeg besök av min yngste sønn, Geirr, fra Norge, og som jeg kunde trenge for et helt år for å gå gjennom stoff, men tviler på om det blir minutter for det. Han skal jo likesom på ferie. For et par år siden strevet jeg med å skrive en del kommentarer for professor Gogstad. Han tiltalte meg meget, men desverre blev det mere enn jeg kunde makte på det tidspunkt.

Den adresse til Tore Hamsun som du nevner er den samme som jeg benyttet:

~~Hilich Schmidt~~ Margrethe Reichelt, var det hun som blev skilt fra Willy Brandt; og hvis far var ansatt hos meg i departementet ?

Tror jeg må melde pass her for denne gang. Håber du selv og familie er i god form og lengter efter en vel fortjent god sommer-ferie.

Og så får vi håbe Gorbachev kommer helskinnet gjennom skjærsilden.

Min bedre halvdel bor fortsatt i Oslo, og er over her bare en gang i året - for 2-3 måneder, og utenom det greier 6.8.91.

Detle var interessant.

At Dahl var den faktiske sjef for I-Dept, var vel alle innvidde klar over, men bakgrunnen for hans stilling som innenriksråd har nok vært ukjent for de fleste og var helt nytt for meg. - Det er historisk verdifullt å få være på.

Hilser Ralph

Besste hilsen

Dahl

xx) Det var hennes søster EVA som var gift med arvids sønn. 2/10-91 KB.